

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. Ex amico intimo Lutheri acerrimus eidem sit inimicus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

stat adhuc eius epistola, eam in rem ad Argentorateses scripta. Certum tamen est ab ipso Luthero Carolstadio ansam & materiam hæreseos fuisse datam, Quemadmodum enim ab extremo ad extremum sine medio aliquo transiri non potest; sic Carolstadius de Lutheri doctrina ad extremum Sacramentariæ hæreseos est delapsus. Hic Carolstadio fumum ad has tenebras à dæmone ipsius oculis circumfusulas, prætulit. Legerat enim quod ab ipso scriptum erat, *Solam fidem, non Sacramenta iustificare*. Eoque Lutherus Transsubstantiationem oppugnans, Sacramentariæ hæresi fenestram aperuisse, Carolstadius vero primus se ingessisse, putatur. Quin affirmant Sacramentarij, Lutherum ante hanc æmulationem, in eadem fuisse cum Carolstadio sententia. (a) Sed pergamus, & quis ac qualis Carolstadius hic fuerit, indicemus.

IV. Andreas Carolstadius in Franconia natus, eo tempore quo Luthero VVittembergæ publicè docere, atque Ecclesiæ istius regimen affectare cœperat, in Archidiaconum fuit electus: homo præceps, infans, inquietus, & turbulentus: quos ille affectus scintillantibus oculis prodebat. Quod si nemo esset, qui cum litigaret, secum ipse litigabat, Prometheo infelicio, cuius iecur aquila tantisper rodere cessabat, dum illud renascere. Ut initio Lutherus Carolstadium ad audendum aliquid pro illustrando Evangelio; ita Carolstadius Lutherum ad cœptum opus perficiendum animabat. Quum vero Lutherum in formanda sua Ecclesia valde occupatum & anxium videret; auctor ei fuit ut novam potius institueret, quam veterem restauraret. Corpus Christi in pane esse nec ipse credidit, & Luthero ut ne rem tam horribilem, ut ipse dicebat, crederet, persuadere modis omnibus allaboravit, dicens: *Christum in calice relinquendum nec in terris Anthropophagorum more à nobis deutorandum esse*. (b) Ad quæ Lutherus, Facile se in eam sententiam concessurum, & Christi corporis in Eucharistia præsentiam negaturum aiebat, ut qui hac ratione tam Papam quam vniuersam eius curiam grauissime percussam, atque adeo ad insaniam redactum iri sciret; (c) sed quo minus id faciat euidenter rei veritatem obstare, quæ de ea vel cogitanti, frænum iniiciat. In epistola ad Senatam Spirenses sic loquitur: *Negare nec volo nec possum, si ante quinque annos Carolstadius vel quisquam alius persuadere mihi potuisset, in Eucharistia Sacramento nihil nisi panem esse & vinum, me non parum ei debiturum fuisse Tum enim in articulo hoc discutiendo, aude iudicabam, non sciebam me Papismo ingens vulnus*

hoc modo inflicturn. Sed Evangelici textus verba nimis clara sunt & expressa, quam ut aliam interpretationem admittant. En tibi integram noui Apostoli conscientiam.

V. Contentio hæc inter Lutherum & Carolstadium in tantum ut diximus exarsit, ut hic contra magistrum suum eiusque discipulos, quos Lutherus Papistas appellabat, cornua erigere non dubitaret: in quibus sane iam olim fœnum gerebat. De eo Melanchthon in epistola quadam hoc iudicium fert, *hominem esse barbarum, spiritu, doctrina, atque adeo sensu communi orbatum; in quo nulla S. spiritus aut diuina inspirationis indicia, vel ulla humanitatis officia, sed e contra plures impietates deprehenduntur. In tota eum doctrina Iudæorum & gentium id est merum Iudaismum & seditiones spirare. Omnes ciuiles Ethnicorum leges contemnere ac proculcare. Principio Anabaptistarum errores à Nicolao Storckio in Germania disseminatos amplexum: deinde Lutheri odio, non vero villo zelo aut pietate quæstionem de Cæna Domini mouisse. A Luthero enim ob iconoclasiam reprehensum, hanc se vindicandi rationem quæsiisse. Id se quum alijs restibus, tum libris ipsius abunde probare posse: in quibus ille sine villo iudicio aut ratione in obuium quemque incurrat & immanibus conuicijs debacchetur. Hac vero eo à se scribi, ut vicini à tali monstro sibi caueant. Esse quidem astutum valde & versipilem in captanda hominum beneuolentia, ingenium tamen celare diu non posse, quod natura ipsi sit vehemens & inquietum, eo quo propter ambitionem & iracundiam facile excandescere. His coloribus Melanchthon Carolstadium, primum Zuinglianorum & Caluinistarum patrem nobis depingit, quem illi tamen ad cælum vsque efferre non verentur. Lutherus restante Sleidano (e) Carolstadium accusabat, quod clandestinis illis doctoribus, qui visiones & colloquia cum Deo simulabant, valde esset familiaris; Anabaptistas intelligens, qui eo tempore quo Carolstadius iridem reuelationes & nescio quæ alia iactabat, in Saxonia nati vel in eam aduenerant. Quin Melanchthon (e) & Erasmus Alberus (f) eundem Anabaptisticæ sectæ primum auctorem fuisse aiunt. Et eiusmodi quidem Lutheri*

Q
a VVolf. in hist. August. b Hof. lib. 1. de hæres. fol. 425. 426. c Luth. lib. de capt. bab. & lib. contr. Reg. Angl. in epist. ad Argent. Vid. Contr. Andrea in Constanti Luther. Cochl. & Sur. Eder. in inquisit. Euang. tab. 5. de Sacramentarijs pag. 55. 56. Melanchthon in epist. ad Frid. Miconiū. Hofius fol. 427. Lib. 5. pag. 117. Melan. in epist. ad Col. Historia August.

theri, Melanchthonis, Sleidani, ac multorum aliorum de Carolstadio fuisse testimonia: qui tamen (ob stupendam cœcitate[m]) tantæ amentia[rum] ac ve-cordia[rum] homo, plures quam magister discipulos & sententia de Eucharistia socios etiam hodie ha-bet. Bellum vero & pulchrum in primis est quod Lutherus alibi dicit: *Resinebam in quibus, elevatio-nem Witeberga, ut agre facerem diabolo Carolstadio, ad quam tamen omittendam inclinabam propter Papi-stas.* (a) Ut merito Calvinista[rum] obijciant: *An non hoc est plus affectibus suis quam Dei gloria tribuere.*

Porto Lutherus cœlum ac terram contra Carol-stadium armare non cessabat, veritus ne palma si-bi præriperetur. Tam grata erat plerisque Carol-stadii doctrina, qui in manducatione, corporis Christi nullum percipere gustum nec modum, quo illa fieret, perferuntur poterant. O miseram hominū mentem cum sibi se permittit, sine lumine à Deo & Ecclesia ejus affulgente, Quam acutis & continuis stimulis fodiantur ea pectora quæ semel occupasti, O præsumptio incredula! Tu seculum unum super alium iniicis! Ut vero Luthe-rus & Melanchthon Papæ, ita Carolstadius Lu-theri odio in hanc arenam descendit, novamque sectam instituit, Dei omnipotentiam circumscu-bere atque intellectus sui decempera metiri vo-lens, infallibili hoc, ut agebat, axiomate usus, *Quod unum corpus duobus locis simul esse non possit.* Non sic Chrysostomus (b) qui ait: *O miraculum! o Dei bo-nitatem! Ille qui in alio cum Patre sedet, eodem instan-ti manibus nostris tractatur! Corpus idem suum in cœli extulit, & in terra aut à nobis manducaretur, reliquit.* Et Augustinus (c) *Panem hunc carnem Domini appellat, qui in unitate persona semper, & quantum & quomodo illi placet, in cœlo simul sit, & in terra.* Sed Archidiacono Vitebergenfi illud occinamus quod Cantabrigienfis Archidiaconus Archidiacono Turonē-si occinuisse fertur, inquit: *Si qua tu de Christi cor-pore dicis, vera sunt, falsum est quod uniuersa per totum terrarum orbem credit Ecclesia. Omnes enim Christiani gloriantur & latantur, se in Sacramento verè à Iesu Chri-sti carnem percipere. Interroga Latinos, Græcos, Armenianos, & omnes tibi idem ducent: Quod si Ecclesia Catholica falsa est, aut decepta sequitur aut Eccle-siam uniuersalem numquam fuisse, aut interiisse. Sed non ob hanc tantum causam Carolstadius Luthe-ro bellum fecit, verum etiam eundem & quotquot eum sequebantur, publicis scriptis tam-que Papatus adulator, & nec de Missa, nec de pec-catorū Confessione, nec de Imaginibus, aliisque compluribus articulis recte sentientes, traduxit (d)*

VI. Sicut vero Carolstadius primus fuit nostris temporis, qui reale corporis Christi in Eucha-ristia Sacramento (quod ille cum Judæis Saker-ment, id est, falsum signum appellabat) præsentiam, negavit, sic idem primus Missæ solemniam mutavit, primus stacuas confregit, & primus Catechesin conscripsit, ad cuius modulum & formam Calvinus postea suam direxit. Ut vero in omnibus primas obtineret, primus post Bernardum Feldkirchium, (e) Kembergenfis Ecclesiæ concionatorem, Vel-curionis phisici fratrem (qui omnium primus, om-nibus Evangelicis Sacerdotibus Apostatis velut paranymphus, connubium non multo ante, Lu-thero sub scribente) publicâ solennitate è sacerdotū ordine matrimonium contraxit, & nuptias incre-dibili omnium apostaticorum sacerdotum gaudio & publica acclamatione celebravit, viam, ad id quod tantopere iam diu desiderarat, apertam si-bi gratulantium. Quam impotenter vero ac perdi-te ipse sponsam suam amarit, ipse fatetur. Quin etiam Vitebergenfes sacrilegas has nuptias sin-gulari & ad eas accommodata Missa celebrant, (f) cuius Epitome hæc est. MISSA NUPTIALIS CAROLSTADII. JNROITUS.

Dixit Dominus Deus, non est bonum hominem esse so-lum. Faciamus ei adiutorium simile sui. Verus. Adha-rebit homo uxori suæ, & erunt duo in carne una. Gloria.

Oratio seu Collecta.

Deus qui post tam longam & impiam sacerdotum tuorū cœcitate[m], Beatum Andreæm Carolstadium ea gratia donare dignatus es, ut primus nulla habita Papi-stici iu-ris ratione, uxorem ducere ausus fuerit: Da qua sumus, ut omnes sacerdotes recepta sana mente, eius vestigia sequen-tes, eiusque concubinis aut eidem ductis, ad legitimū consortium thori conuertantur. Per Dominum nostrum, &c.

Prosa seu sequentia sic:

Deus in tua virtute Andreæ Carolstadius gaudet & latatur, thalamo copulatus.

Piscanti Episcopo ipse primū factus piscator est uxori. Sacerdotes Pornolatræ diu, ad normam reduxit ma-trimonij.

Is legibus ius Romanum tuum, Deus victor, strenuus subiugavit.

Consilium Pauli tui sequens, & iam bonum se osten-dens coniugem. Mi-

a Eras. Alber. contra Carolstad T. 6. b Lib. 3. de Sa-cera, c Tract. 6. 8. Ioan. d Colloq. mens. 126. & 100. d Cythr in Chron. Sax. pag. 253. an. 21. Bismar. lib. 1. in vita Bugenhagij. e Corbl. in Act. fol. 126. 127. & seq. Becan. in titulis Calv. tit. 6. quest. 2.